

OBSAH

PODĚKOVÁNÍ -----	11
ÚVOD -----	13
Zločin jako objekt vědeckého (i historiografického) uchopení -----	20
Zločin a trestněprávní problematika v historiografii -----	24
Prameny, metoda a organizace práce -----	28
1. „BECCARIÁNSKÁ REVOLUCE“ DRUHÉ POLOVINY 18. STOLETÍ - NÁSTUP NOVÉHO PARADIGMATU V KRIMINÁLNÍ POLITICE -----	34
Kriminalizace a formování „první modernity“ a státu v 16.-18. století.	
Od přirozenoprávních kritik po dílčí reformy -----	35
Trestní spravedlnost a sociální disciplinace v 16.-18. století -----	35
Kriminalizace a disciplinace -----	38
Kodifikační snahy, procedura, tresty -----	42
Krizе legitimacy mocenského „monopolu násilí“ a epistemologický obrat druhé poloviny 18. století -----	46
První fáze beccariánské revoluce. Přirozené právo, první kritiky, první reformy -----	47
Zrození vězení a „policie“ -----	50
Krizе legitimacy „nespravedlivé spravedlnosti“ a „epistemologický obrat“ z let 1760-1780 -----	53
Fenomén Beccaria a „klasické“ školy 18. století -----	53
Kritika a krize. „Sturm und Drang“ 60.-80. let – kritický diskurs versus krutost a neúčinnost starého trestního systému jako součást sociální kritiky -----	59
Čas krize a reforem -----	66
Možnosti a limity beccariánského modelu mezi reformou a utopií. Recepce nového trestního paradigmatu v prvních moderních kodifikacích (asi 1780-1815) -----	70
Reformy v Habsburské monarchii -----	71
Trestní reformy Francouzské revoluce do jakobínského teroru -----	78
Limity osvícenství: zpochybnění beccariánských modelů a reformy reforem -----	79
Srovnávací závěr. Otázka cíle a forem trestu ¹⁸⁵⁾ -----	83
2. HŘÍCH NEBO ZLOČIN? -----	109
Co je to zločin? -----	109
Mezi zločinem a hříchem na prahu tradiční a moderní společnosti	109
Přirozenoprávní kritika a osvícenská filozofie -----	110
Oddělení „zločinu“ a „deliktu“ a zavedení nové kategorie „policejních deliktů“ -----	122

Svoboda, legalita, úmyslnost	124
Otázka viny a modality trestného činu.....	126
Hierarchie trestných činů	128
Systematizace předosvícenského katalogu trestných činů:	
hierarchie a vztahy	130
Hledání nového systému a nové hierarchie ve francouzském	
kritickém diskursu 70.-80. let a uplatňování nového paradigmatu	
v nových kodexech	133
Kriminalizace a dekriminalizace	137
3. ZLOČINY PROTI MRAVŮM A NÁBOŽENSTVÍ	155
Od crimen laese maiestatis divinae ke svobodě vyznání	156
Crimen laese Maiestatis Divinae – zločiny proti Bohu a náboženství	
v tradiční společnosti	156
Systém náboženských deliktů v tradiční společnosti	158
Vítězství „božského architekta“ v kritickém diskursu	160
Osvícenská dekriminalizace a cesta k rekriminalizaci	
„náboženských delikventů“ v Evropě Svaté aliance	162
Zločiny proti čistotě těla: od „zločinů z vilnosti“ k deliktům	
proti rodině a veřejné morálce	166
Klasifikace „mravnostních deliktů“ v tradiční společnosti	
a jejich proměna na prahu modernity	166
Dekriminalizace a „graduální změna“	170
Ochrana „mrvů“ v kritickém diskursu	172
Posvátno a interdikt. Problém rouhačství a svatokrádeže	178
Aféra rytíře de la Barre	178
Posvátno a interdikt. Rouhačství a svatokrádež	
v tradiční společnosti	180
4. DISCIPLINACE SLOVA. OTÁZKA ROUHAČSTVÍ	192
Rouhačství v tradiční společnosti a jeho represe v rámci raně novověké	
disciplinace	192
Instrumentalizace „boží msty“ ve službách raně novověké	
disciplinace	195
Justiční teorie a justiční praxe	198
Problematická definice rouhačů a jejich potrestání	198
Sociální praktiky	199
Rouhači a jejich soudci	203
Dekriminalizace de iure	205
5. ODKOUZLOVÁNÍ POSVÁTNÝCH PŘEDMĚTŮ: OTÁZKA	
SVATOKRÁDEŽE A PROFANACE	212
Svatokrádež a profanace v tradiční společnosti	212

Co je svatokrádež?	213
Mstící obrazy a zázraky hostie	213
Kolektivní „vykupitelské ceremoniály“	215
Diskurs justice a justiční praxe – svatokrádežníci před tribunály ..	217
Dekriminalizace. „Odkouzlování“ posvátných nádob	220
Dekriminalizace a rekvalifikace „krádeže posvátných předmětů“ ..	220
„Zákon o postihu bohovrahů“ v restaurační Francii	221
6. OTÁZKA DOBROVOLNÉ SMRTI	232
Dějiny sebevraždy, dějiny sebevrahů, dějiny bez sebevrahů	234
Tělo a duše sebevraha v imaginaci a kriminalizace sebevraždy tradiční společnosti	236
Desperatio či melancholia?	241
Sebevrazi v sociálních praktikách a soudním diskursu: „výslechový soubor“ – „desperatio“ nebo „melancholia“? a dekriminalizace de facto	242
Ústup profanací těla	247
Boj o posvěcenou půdu	248
Od Werthera k Brutovi. Občanský delikt nebo individuální právo? ..	249
Nový termín – nový problém?	250
Boj za dekriminalizaci sebevraždy v kritické diskusi a dekriminalizace de iure v nových kodexech	251
Filozofie josefinismu	253
Nová legislativa a dekriminalizace	255
Dekriminalizace de iure: tendence k úplné depenalizaci	255
„Smrt po anticku“ a elita Francouzské revoluce: valorizace sebevraždy jako „ars moriendi“	259
Revoluce, tělo a jmění sebevraha	259
„Revoluční sebevraždy“ – patologický jev patologické doby?	261
„Občanské nebo neobčanské“? Zbabělost nebo hrdinství?	267
„Zeď zavržených“. Mezi právní dekriminalizací a mravní sankcí – zápas mezi církví a obcí o tělo a duši sebevraha v porevoluční a napoleonské Francii	275
Od normy právní k normě lékařské. Psychopatologizace sebevraždy a otázka „normálního“ chování	282
Medikalizace sebevraždy	282
Sebevražda jako chorobný „sklon“, její sídlo a metody léčby	283
„Vnitřní příčiny“	285
7. PŘEDCHÁZET ČI TRESTAT?	310
Problém infanticidia v osvícenské společnosti	310
Infanticidium v tradiční společnosti a raně novověká kriminalizace ..	313
Strategie výslechu – tělo jako svědek i žalobce	316

Kruté matky, nešťastné matky?	318
Nelítostné matky, nelítostní soudcové?	321
„Vláda kritiky“ a „Markétčini advokáti“	323
Čas reforem - předcházet či trestat?	327
K novému trestnímu systému: posílit nebo zmírnit represí?.....	332
Vina a odpovědnost matek vražednic v lékařském diskursu.....	336
ZÁVĚR	357
Dekriminalizace, (de)fabrikace zločinu a modernizační proces.....	367
Fenomén dekriminalizace	367
TABULKY	375
VÝBĚROVÁ BIBLIOGRAFIE.....	383
Prameny nevydané	375
Edice pramenů a dobové literatury.....	376
Odborná literatura.....	385
JMENNÝ REJSTŘÍK	409